

Більшовицьким ШЛЯХОМ

Орган В. Токмацького РК КП(б)У та виконкому райради депутатів трудящих Запорізької області

№ 71 (3423) Неділя, 4 вересня 1949 року. Ціна 15 коп.

Повсякденно піклуватися про поліпшення охорони здоров'я трудящих

Більшовицька партія, радянський уряд, великий вождь наш і вчитель товариш Сталін повсякчасно піклуються про здоров'я трудящих. Після перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції в країні створено сотні тисяч лікувальних установ, науково-дослідних інститутів, курортів, санаторіїв, будинків відпочинку. Створена широка мережа вищих і середніх учбових закладів, які закликають готувати кадри лікарів, фельдшерів, акушерок та інших медичних працівників. На охорону здоров'я асигнується значна частина державного бюджету.

Взяти приміром наш район. До революції тут налічувалося 3 лікарі і 7 фельдшерів. Одержати кваліфіковану медичну допомогу мали змогу тільки заможні шари населення, а трудящі вимушені були звертатися до знахарів. Тепер ми маємо 5 міських і сільських лікарень, 2 поліклініки, 2 спеціалізовані диспансери, 4 сільських лікарських амбулаторій, 6 колгоспних родильних будинків, 18 фельдшерсько-акушерських і фельдшерських пунктів, 4 постійних дитячих ясел, 2 аптеки. В лікувальних установах району працюють 36 лікарів, 183 середніх медичних працівників. На охорону здоров'я тільки в цьому році асигновано державою 4,6 мільйона карбованців.

З року в рік зменшується кількість хворих і смертність від хвороб. Населення одержує кваліфіковану медичну допомогу. Проте, в районі ще не використано всіх можливостей для покращення охорони здоров'я. Взяти приміром такий факт. Облздороввідділом Велико-токмацької райлікарні був виділений рентгенапарат, потреба в якому величезна. Але з-за незворотливості завідуючих райздороввідділу тов. Червінкіна та райфінвідділу тов. Роботи, згаданий апарат передавий ін-

шій лікарні. Значна частина приміщень основних лікувальних установ потребує серйозного ремонту. На це державою асигновано близько 110 тисяч карбованців. Кінчилося літо, наступила осінь, а ремонт їх по суті справи ще не починався.

Серйозно відбивається на поліпшенні медичного обслуговування населення некомплектність штатів лікарів і середніх медичних працівників. Нерідкі випадки, коли окремі лікарі несумлінно ставляться до виконання своїх службових обов'язків, допускають помилки в діагностиці, методах лікування тощо.

Найціннішим скарбом в нашій країні з'являється люди. Турбота про їх здоров'я—благородна і почесна справа. Тому-то радянський лікар оточений у нас такою величезною увагою і любов'ю народу. Ця любов і повага повинні викликати такі ж почуття і в лікарів до людей, що звертаються по медичну допомогу. Помилка лікаря або несумлінне виконання ним своїх обов'язків завжди приводять до тяжких наслідків. Щоб уникнути цього треба повсякчасно турбуватися про підвищення ділової кваліфікації всіх медичних працівників, прищеплювати їм сумлінне ставлення до роботи.

Необхідно організувати систематичне проведення науково-паталогічних конференцій, дбати за їх високий науковий і ідейно-політичний рівень, за розгортання справжньої більшовицької критики недоліків, популяризувати досягнення передової радянської медичної науки. Незабаром зима. Рішуче формування ремонту лікувальних установ—обов'язок всіх трудящих. Партійні, комсомольські і профспілкові організації повинні залучити до участі в ремонті все населення, створити затишок і нормальні умови для лікування хворих.

ПЕРШІ УСПІХИ

Колгоспи району розгорнутим фронтом ведуть сівбу озимих культур. На друге вересня в районі посіяно близько семи тисяч гектарів, що складає третину плану. Першості у боротьбі за високий урожай озимих домоглася артіль

ім. Політвідділу. В добре оброблений ґрунт високоврожайним сортом «Одеської—3» посіяно 312 гектарів при плані 465. На сімдесят процентів виконав план осінньої сівби й колгосп ім. Чапаєва.

Високий урожай одержано

В цьому році просо у моїй бригаді було закріплено за трьома ланками. Його сіяли по двічі культивованому зябу. Протягом вегетаційного періоду три рази прополіли. При збиранні не допустили перестоя. Зібрали його за два дні.

Обмолот порадював чесну працю хліборобів. Ланки Люби Видиш, Ніни Киценко та На-

дії Биченко зібрали високий урожай—по 26 центнерів на кожному закріпленому гектарі. Планові завдання по врожайності перевиконано в півтора рази.

Високий урожай і соняшника на ділянках цих ланок.

П. КРАВЧЕНКО,

бригадир другої рільничої бригади колгоспу ім. Сталіна

Своечасно і на високому агротехнічному рівні посіємо озимі

Усунути порушення агротехніки сівби

В ряді колгоспів району виявлено порушення агротехніки сівби. Так, в артіль ім. Берія замість 150 кілограмів на гектар висівають по 160. Завишені норми висіву і в артіль ім. Пупкіна. В колгоспі «Победа» не очищено куліс від бур'янів.

Мілко заробляється насіння в колгоспах ім. Будючного та ім. Чкалова. Порушується й вимога прямолінійності. В артіль ім. Шевченка примінують фігурну сівбу.

Окремі дільничні агрономи, буваючи в полі, недостатньо приділяють уваги якості робіт. В колгоспах Солодко-Балківської сільради (дільничний агроном тов. Ругаєва) не приймають роботи ні від сівачів, ні від трактористів.

Якість сівби—головна умова високих урожаїв озимини. Її повинні дотримуватися всі.

Ф. КУЩ.

На зяблевих масивах

Передові тракторні бригади, успішно проводячи осінню сівбу, приступили до підготовки ґрунту під ярину. Так, механізатори з бригади Григорія Дейнеги в артіль ім. Молотова підняли 410 гектарів зябу. По 220 гектарів зорали його й тракторні бригади—Сергія Постєвого (артіль ім. Петровського) та Григорія Лобача (артіль ім. Димитрова). Василь Немировиченко (бригада Лобача), працюючи на СТЗ—НАТІ виорює шозміни по 9—10 гектарів при нормі 7. Третину ярного клину підготувала й бригада т. Порохні в артіль «9-те травня».

М. САВОН,

працівниця В. Токмацької МТС.

Короткі повідомлення з по...

По 15 годин не виходить з борозни визівний агрегат Олександра Денисенка. З початку сівби він засіяв в артіль ім. Берія 113 гектарів озимих. Денну норму виконав на 130 процентів.

У змаганні сівачів артіль ім. Толстого першість належить ланці Марії Серої. Вона за один день засіяла високосортним зерном «Одеської—3» свою 20-гектарну ділянку.

Молочанська МТС затуляє осінню сівбу

30-го вересня—на п'ятий день сівби дільничний агроном Молочанської МТС т. Федоренко об'їхав колгоспи Долинської і Виноградівської сільрад. Артіль ім. Енгельса, «Шлях Леніна» та ім. Куйбишева не приступали до сівби.

—Чекаємо дощу,—багато значно заявляли голови правління.

Агроном Федоренко не став суперечити, і на тому свою мандрівку скінчив.

Другого дня він знову побував на своїй ділянці. Ті ж самі сівалки стояли біля кузні колгоспу «Шлях Леніна». Не витягали їх в степ і в артіль ім. Енгельса та ім. Куйбишева. І цього разу зволікання сівби не викликали у агронома тривоги. Власне кажучи, він сам поділяє думку—«зачекати дощу».

Сухі настрої—не виняток для Молочанської МТС. В артіль ім. Ватутіна ще 31 серпня сівби не починали, а колгоспи ім. Крупської та ім. Леніна й понині не здали до контрольно-насінної лабораторії зразків посівного матеріалу. В артіль «Авангард» досі не обмолочено 40 гектарів насінників озимих культур. Не вибрали насінневої суди колгоспи—ім. Чкалова, «III-тя п'ятирічка», ім. Крупської і інші.

Молочанська МТС повинна посіяти 11.240 гектарів озимих, цебто щоденно засівати по

1.242 гектари. Завдання цілком посилене. Адже одних тракторів повинно працювати в борозні 44.

Як же виконуються планові передбачення? Звернемося до цифр. Ось вони: за п'ятиденку посіяно по МТС 1035 гектарів—80 процентів денного завдання. Вкрай повільні темпи!

Недбала організація праці на висівних агрегатах—основна причина низьких темпів. В ряді бригад вночі трактори простоюють, а починають роботу з 6-ти—7-ми годин ранку і кічають о 7—8 вечора. Якщо з цього часу ще відмінувати простої, то виходить, що трактори продуктивно використовуються протягом лише 8—9 годин.

Аналіз простоїв показує, що їх легко можна усунути. Ось приклад. Тракториста Горобчака протягом дня декілька раз переводили з однієї роботи на іншу. Спочатку він культивував пар, потім сів і на кінець дня знову підцепив культиватора. Непродуктивно витратив біля двох годин, виконав норми, перевитратив 9 кілограмів пального. А подібні випадки непоодинокі.

Молочанська МТС затуляє осінню сівбу. Винні в цьому дільничні агрономи і, в першу чергу, старший агроном т. Неживенко та директор т. Сазонов.

Т. ЯКИМЕЦЬ.

Пущено шість агрегат Дніпрогесу

На Дніпровській гідроелектростанції ім. Леніна достроково закінчено відбудовування і став до ладу шостий агрегат. Дніпробудівці зобов'язалися до дня народження товариша Й. В. Сталіна—21 грудня відбудувати понад річний план сьомий агрегат.

12 тисяч тонн вугілля на комбайн «Донбас»

За підсумками роботи за серпень в'їзяті першість завоювали механізатори 12-ої Східної лави, Чистяковської шахти № 3—БІС. Водії А. Ходаковський, П. Матвієнко, О. Мелованов за місяць підрубали і вивантажили комбайном «Донбас» 12.003 тонни вугілля. Такого виробітку ще в Донбасі ніхто не досягав.

Пілоти санітарної авіації Українського управління цивільного повітряного флоту роблять сотні вильотів у різні міста і села республіки. Вони приставляють до хворих лікарів-спеціалістів, професорів, консультантів. Важко хворих літаки привозять до Києва, де їм надається невідкладна медична допомога. На фото: лікар тов. Хоменко, яка влітає в село Красносела, Кіровоградської області, для проведення консультації в сільській лікарні, і пілот тов. Скороботов.

Фото В. ЮДИНА.

132 тонни зерна за добу

Ставши на стахановську вахту на честь 10-річчя возз'єднання українського народу, знатний машиніст Микола Бредюк в колгоспі «Праця», Березнянського району на Чернігівщині, молотаркою МК—1100 видав за 23 години 34 хвилини 132 тонни 149 кілограмів зерна. Микола Бредюк завершив виконання другої сезонної норми, намолотивши 1100 тонн зерна.

Почався сезон цукроваріння

Із 137 цукрових заводів на Україні уже повністю підготувались до переробки буряків нового врожаю—130 підприємств. Першим у республіці почав виробничий сезон Удичський завод на Вінничині. Підприємство видало перші сотні центнерів цукру.

(Прескл ішеРАТАУ).

ШИРШЕ ЗМАГАННЯ НА ЧЕСТЬ ДЕСЯТИРІЧЧЯ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

На вахту стали залізничники

У змагання за підготовку до-стойної зустрічі 10-річчя возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі включилися залізничники станції Великий Токмак. За дві декади серпня місячний план навантажень тут виконано на 148 і розвантажень на 113 процентів.

Ініціаторами дострокового виконання планів навантажень з'являються вантажники тт. Чи-

стенко та Стельник, які щоденно виконують норми виробітку на 150-170 процентів.

У боротьбі за економію палива хороших успіхів здобули машиністи тт. Винниченко та Васильченко. Лише за дві декади серпня вони зекономили 9.879 кілограмів вугілля.

А. БУЛАНИЙ,
секретар парторганізації станції В. Токмак.

Зобов'язання робітників місцевої промисловості

Обговоривши постанову ЦК КП(б)У «Про 10-річчя возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі», робітники райпромкомбінату зобов'язалися до 30 жовтня виконати річну програму робіт. Зараз тут розгорнулося соціалістичне змагання за максимальну продуктивність

праці і високу якість виготовляємої продукції.

Першість у змаганні ведуть робітники Торба, Рябко, Шпаківський, Сезоненко і Красуля, які набагато перевищують норми виробітку. Якість їхньої роботи визнана відмінною.

В. ВАЛЬДМАН,
директор райпромкомбінату.

Наростаючими темпами

Взуттєвики промартілі «Победа труда» в серпні стали на стахановську вахту, присвячену 10-річчю возз'єднання українського народу в єдиній Українській Радянській державі. Місячну програму вони виконали на 119 процентів. Стахановці тт. Антипенко, Литус,

Селіверстов виробили по дві місячні норми.

Підвівши підсумки роботи за серпень, колектив артілі зобов'язався програму вересня виконати на 130 процентів і освоїти виготовлення жіночих бурок.

Й. ХИЖНЯК,
голова промартілі «Победа труда».

Попереду цех тов. Литовченка

В усіх шести виробничих цехах промислово-кооперативної артілі ім. 1 Травня підведені підсумки роботи за минулий місяць. Кращих показників домогся взуттєвий цех (начальник т. Литовченко). Місячне зав-

дання він виконав на 164 проценти.

Непогано працювали колективи столярно-бондарного та швейного цехів, які виробили продукції на 63 проценти більше від заданого.

О. ЛИКОВ.

Збільшиться площа тутових насаджень

Готуючись до 10-річчя возз'єднання українського народу, колектив Молочанського грензаводу розробив трирічний план розвитку тутоводства. Площа

тутових насаджень збільшиться з 188 гектарів до 267, на яких буде посаджено близько 2 мільйонів тутових дерев.

НАШ КАЛЕНДАР

Легендарний герой громадянської війни

(до 30-річчя з дня загибелі В. І. Чапаєва)

30 років тому, 5 вересня 1919 року, загинув легендарний герой громадянської війни, чудовий син великого російського народу Василь Іванович Чапаєв. (Народився у 1887 році).

Дід Чапаєва був кріпаком. Батько — столяром. З ним підліток Василь часто ходив на заробітки. Самостійне життя Чапаєв почав дуже рано, 15 років.

У 1909 році Василя Івановича взяли до царської армії. У роки першої світової війни він весь час на фронті, на передових позиціях, де показав виключну хоробрість.

Але по-справжньому воєнній здібності Чапаєва виявилися лише після Великої Жовтневої соціалістичної революції. Безмежна любов до Батьківщини, готовність до останньої краплі крові боротися за народну справу привели його в 1917 році до лав великої партії Леніна — Сталіна.

Всяке доручення партії Чапаєв виконував з більшовицькою настирливістю й умінням. Він формує червоногвардійські загони, успішно ліквідує на Поволжі банди; у 1918 році його полк бореться проти контрреволюційного козацтва й білохочів.

Незабаром прославлений герой їде вчитися до Академії Генерального Штабу. Але навчання тривало недовго, він направляється

в розпорядження Четвертої армії, керованої М. В. Фрунзе. Тут Чапаєв був призначений командиром дивізії, яка навіки вславилася в боях під іменем 25-ї Чапаєвської дивізії.

Під керівництвом свого улюбленого героя-командира славі чapaйвіці громили колчаківців, звільнили від білогвардійців столицю

ПЕРШІ ДНІ НАВЧАННЯ В ШКОЛАХ РАЙОНУ

Знову в школі

Відійшло соняшне літо. Корисно провели його діти. Чимало працювало в колгоспах, допомагаючи батькам збирати врожай. Сотні відпочивали в піонерських таборих і дитячих санаторіях. Для багатьох були організовані екскурсії по рідному краю, до місць заєклик боїв з німецько-фашистськими загарбниками, до братських могил радянських воїнів. Деякі відвідали Всесоюзний заповідник «Асканія нова»...

Тепер знову широко відкрилися двері школи.

О 7 годині 30 хвилин і вересня у В. Токмацькій ОШ № 1 всі були на місцях. Школярі принесли з собою гербарії рослин, колекції комах, букети квітів. Урочисто пройшов перший день навчання і в Молочанській середній школі № 1. Учні зустріли просторі класи, прикрашені лозунгами й плакатами, портретами керівників партії і уряду. Про це ж повідомляють з Пришибської, Ладівської, Коханівської та інших шкіл.

Цього року кількість школярів збільшилася на 1.000 осіб.

ІВ. СІРЕНКО.

Збагатилась навчальна база

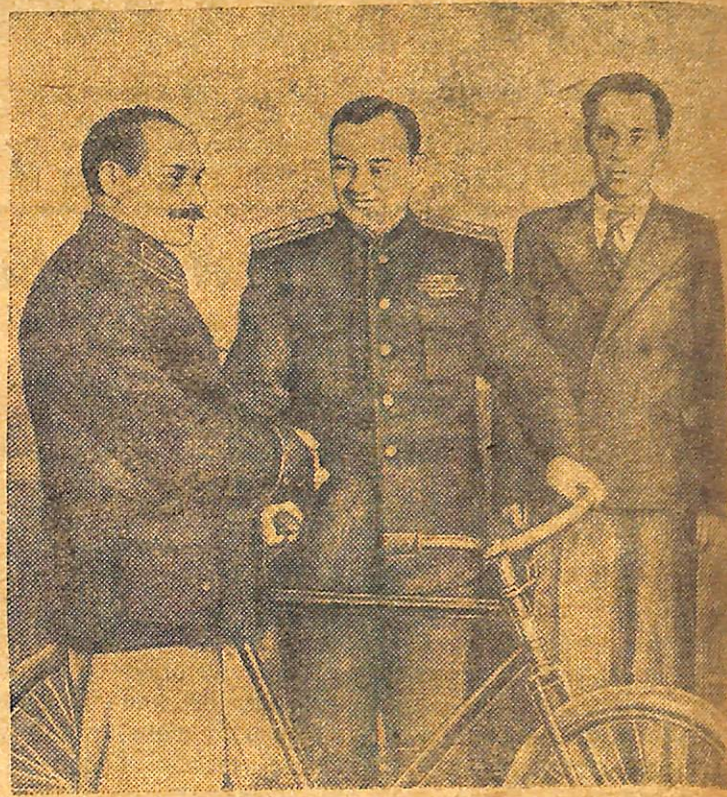
Більше тисячі святково зодягнених учнів сіли за парти просторих класних кімнат середньої школи № 3 міста В. Токмак.

Цього року до їх прийому школа підготувалася краще, ніж торік. Збагатилась навчальна база. Відкрито новий кабінет географії та історії. Значно поповнився наочними посібниками хімічний кабінет. В кабінет фізики поступили, виготовлені силами учнів, детекторні приймачі, діюча модель електромотора і т. і.

Цікаво пройшли уроки у другому класі, керівник якого заслужена вчителька шкіл УРСР Клавдія Матвіївна Невід.

В перший день навчального року в школі вийшла стінгазета «Комсомолец», яка закликала учнів до відмінної учоби.

Преміювання колгоспного листоноші Максима Степаненка

Цими днями при Уповноваженому Міністерства зв'язку СРСР по Українській РСР відбулася нарада, на якій було обговорено досвід роботи листоноші Києво-Святошинського району, Київської області, Максима Кононовича Степаненка.

У сільськогосподарській артілі «Червоний партизан», розповів на нараді тов. Степаненко, — випускають і читають газети й журнали всі колгоспники. Всю кореспонденцію я доставляю колгоспникам у день одержання на пошті. Проводжу читки і бесіди з колгоспниками, раджу їм, які книжки з політичної та художньої літератури придбати. Колгоспники охоче купують ці книжки. Тепер я почав також приймати вклади до ощадної каси. Заступник начальника Київського облуправління зв'язку

тов. Батура повідомив, що розпочав по почину тов. Степаненка змагання колгоспних листонош уже дало перші результати: Київська область достроково виконала річний план по підписці на періодичну літературу.

Уповноважений Міністерства зв'язку СРСР по Українській РСР генерал-лейтенант І. Т. Кириченко тепло поздоровив Максима Кононовича Степаненка з досягнутими успіхами в обслуговуванні населення розповсюдженні літератури в селі і преміював його велосипедом.

На нараді було оголошено наказ Уповноваженого Міністерства зв'язку, який зобов'язує всіх керівників управлінь контор та відділень зв'язку України широко розповсюдити досвід роботи тов. Степаненка

На фото: генерал-лейтенант тов. Кириченко вручає тов. Степаненку премію — велосипед. Фото М. МЕЛЬНИКА (Прескльіше РАТАУ).

ПОРАДИ ЛІКАРЯ

БРЮШНИЙ ТИФ

Брюшний тиф — гостро інфекційна хвороба. Збудником його з'являється брюшнотифозна паличка. Джерелом інфекції може бути людина, що хворіє ним, або бацілоносій. Шляхів до захворювання брюшним тифом багато. Головні з них: 1) контакт з хворим, або з бацілоносцем; 2) вживання сирої води із заражених джерел; 3) вживання немитих і неварених заражених продуктів, головним чином, молока, овочів, фруктів.

В розповсюдженні брюшного тифу велика роль належить також мухам.

Найбільш хворіють на цю хворобу люди віком від 15 до 27 років. Старші групи населення й діти менш піддаються захворюванню.

Брюшний тиф розвивається поступово — в середньому до двох неділь. Температура з кожним днем підвищується і на кінець першого тижня досягає 39-40 градусів. Тривалість хвороби 7-8 неділь.

Щоб запобігти захворюванню треба вжити таких заходів: слідкувати за справністю водопроводів і каналізації; на випадок користування водою з колодязя — зробити криті зруби,

мати спільне відро, слідкувати щоб в колодязь не попадали чистоти; організувати щоденний санітарний нагляд за всіма об'єктами громадського користування — молочно-товарофермами колгоспів і радгоспів, місцями збереження м'ясних і молочних продуктів, овочів, фруктів, за всіма продовольчими магазинами, колгоспними базарами; вести постою боротьбу з мухами та заховати від них продовольство; вадити масово-санітарну і побутову роботу, ознайомлюючи роки верстви населення з правилами розповсюдження інфекції мити руки перед їдою та вживати немитих фруктів, чів і сирої води. Хворих слід правляти в лікарню. В будинках, де були хворі, негайно вадити дезинфекцію. Людей мають будьякі стосуються хворим, не дозволяти працювати в установах громадського користування — продовольчих магазинах, їдальнях, пекарнях, водопроводах тощо. Всього населенню слід провадити щоденні щеплення.

Лікар С. ГЛАДЬ

Редактор В. КАЛУЖА